

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

10. — 16. augusts

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● PIEKTDIENA, 2009. GADA 7. AUGUSTS ● Nr. 58 (7945) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

AKTUĀLI

Aizkalnes pamatskolas audzēkņu vecāki balso par skolu kā Preiļu 1. pamatskolas filiāli

● Ceturtdien, 6. augustā, Aizkalnes pamatskolas audzēkņu vecāki un pedagogi pulcējās skolā ar vienu mērķi — Preiļu novada domes vadībai atklāt savu sarūgtinājumu par to, ka skolas liktena lemsana notiek bez viņu klātbūtnes, kā arī izteikt savas domas par iespējamajiem labākajiem risinājumiem. Pirmklasnieki vai deviņklasnieki — bērni nav nekādas spēlmantiņas, pieaugušo uzdevums ir radīt viņiem drošu un stabilu vidi. Vai Preiļu novada domes deputāti būs pietiekami saprātīgi lēmēji?.. Foto A.Šņepsts

► Turpinājums 3. lappusē.

No 1. augusta oriģinālliteratūrai un mācību literatūrai pazemināts PVN

Valsts ieņēmumu dienests informē, ka ar 2009. gada 1. augustu stājas spēkā grozījumi likumā «Par pievienotās vērtības nodokli», saskaņā ar kuriem mācību literatūras un oriģinālliteratūras piegādēm tiek piemērota samazinātā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) 10 procentu likme iepriekš noteiktās 21 procenta likmes vietā.

Par oriģinālliteratūras izdevumu uzskatā literāru darbu: daiļliteratūru, bērniem domāto literatūru, zinātnisko un populārzinātnisko literatūru, uzzīņu literatūru, reliģisko literatūru, memuārliteratūru. Turklāt samazināto PVN likmi turpmāk jāpiemēro arī oriģinālliteratūras tulkojumiem, tāpat literārajiem

darbiem jebkurā valodā.

Par oriģinālliteratūras izdevumiem nav uzskatāmi reklāmai veltīti izdevumi, kuros nav teksta ar literāra darba pazīmi, tajā skaitā, kuros galvenokārt ir nošu raksts, kalendāri, mākslas reprodukciju un fotogrāfiju albumi, atlanti, kartes u.tml. Par oriģinālliteratūru neuzskata arī lietišķo literatūru, piemēram, likumu krājumus, instrukcijas, rekomendācijas u.tml.

Mācību literatūra ir paredzēta mācību vielas un zināšanu apguvei. Piemēram, ģeogrāfijas atlants 6. klasei ir uzskatāms par mācību literatūru un tai piemērojama samazinātā 10 procentu PVN likme.

Samazināto PVN likmi piemēro visa veida fiziskā formātā izdotu mācību literatūras izdevumu un oriģinālliteratūras izdevumiem, tostarp audiogrāmatām,

kompaktdiskiem, kuriem piemīt oriģinālliteratūras darba pazīmes, un to lietotājam kļūst pieejams, izmantojot katram formātam atbilstošas lasāmierīces. Samazinātās PVN likmes piemērošana neattiecas uz elektroniski veiktai mācību un oriģinālliteratūras piegādi. Tādējādi elektroniski veiktai mācību un oriģinālliteratūras izdevumu piegādei tiek piemērota PVN 21 procenta likme.

Ar elektroniski veiktu iegādi ir jāsaprot literāru darbu iegādi, izmantojot Interneta vidi, lejupielādējot tos un darba materiālo formu iegūstot to pašrocīgi izdrukājot. Savukārt fiziskā formātā esošu mācību un oriģinālliteratūras izdevumu iegādei internetā, piemēram, izmantojot internetveikalu, ir piemērojama samazinātā PVN 10 procentu likme.

ZIŅAS

Donoru diena Preiļos un Līvānos

Valsts Asinsdonoru centra Latgales filiāle aicina atbalstīt asins donoru kustību un piedalīties donoru dienā, kura notiks 10. augustā Līvānos — poliklīnikas telpās no plkst. 9.00 līdz 12.00. 12. augustā tiek organizēta donoru diena Preiļos. Visi laipni tiek aicināti atbalstīt donoru kustību un ziedot asinis Preiļu poliklīnikas telpās no plkst. 9.00-12.00.

Latvijas iedzīvotāju iedalījums pēc asins grupu un rēzus faktora piederības ir ļoti atšķirīgs. Izplatītākās ir O un A grupas rēzus pozitīvās asinis, turpretim rēzus negatīvās ir tikai 15 % Latvijas iedzīvotāju. Visretāk sastopamas AB grupas (kopumā 7%) asinis. Turklāt tikai 1% cilvēku ar šo asinsgrupu tās ir rēzus negatīvas. Pat no salīdzinoši biežās A grupas (kopumā 37%) pārstāvjiem tikai 6% ir rēzus negatīva piederība. Tas arī ir iemesls, kāpēc visbiežāk trūkst rēzus negatīvā faktora asinis, un īpaša aktivitāte un palīdzība tiek gaidīta tieši no šiem donoriem!

Valsts asinsdonoru centrs atgādina, ka par asins donoru var kļūt veseli cilvēki vecumā no 18 – 65 gadiem, kuru svars nav mazāks par 50 kg. Pirms asins ziedošanas jālieto pietiekami daudz šķidrums, labi jāizguļas, jāatpūšas un jāpaēd, kā arī nedrīkst lietot alkoholu, ēst treknu ēdienu, smēķēt. Pēc asins ziedošanas donors saņem pusdienu kompensāciju Ls 3 apmērā, kā arī apmaksātu brīvdienas asins došanas dienā nākamajā dienā, iepriekš to saskaņojot ar darba devēju pēc Darba likuma 74. panta. Jāatceras līdzī papemot personu apliecinošu dokumentu (pasi vai autovadītāja apliecību) un labu noskaņojumu.

Piedāvā īpašas palīdzības programmu sociāli neaizsargātajiem iedzīvotājiem

Rūpējoties par sociāli neaizsargātām iedzīvotāju kategorijām, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas klīnika «Bīķernieki» piedāvā īpašas palīdzības programmu — konsultāciju par simbolisku samaksu — VIENU LATU, informē Inguna Potetina, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Sabiedrisko attiecību daļas vadītāja. Trīs dienas nedēļā konsultācijas sniegs terapeits, kardiologs, gastroenterologs, neirologs, ķirurgs, ortopēds, urologs, LOR speciālists, dietologs, dermatologs un ginekologs. Uz īpašas palīdzības speciālistu konsultācijām (uzrādot attiecīgu apliecību vai izziņu) var pieteikties pensionāri, trūcīgās un maznodrošinātās personas, invalīdi, represētās personas un nacionālsociālisma režīmā cietušie, kā arī Černobiļas AES avārijas sekas likvidācijā cietušās personas. Konsultācijas pieejamas bez ģimenes ārsta nosūtījuma. Iepriekšēja pieteikšanās klīnikas «Bīķernieki» ambulatori konsultatīvās nodaļas reģistratūrā pa tālruniem 67038123, 67587212 no plkst. 10.00 līdz 14.00.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Kritiskāk vērtē Zatlera un Dombrovska darbu

Jūlijā ir pasliktinājušies Valsts prezidenta Valda Zatlera un premjera Valda Dombrovska (JL) reitingi, raksta laikraksts «Diena». Kā liecina «Latvijas fakts» aptauja, Zatlera darbu pozitīvi vai drīzāk pozitīvi vērtē 36,5% respondentu, bet negatīvi vai drīzāk negatīvi — 53,1% aptaujāto salīdzinājumā ar 40,4% jūnijā. Savukārt premjera darbību pozitīvi novērtējuši 27,7% aptaujāto, bet negatīvi — 57,7% salīdzinājumā ar 52% jūnijā.

Bērziņš gatavs bēgt un atbildību par veselības nozari uzvelt JL

Neapņēmis veselības aprūpes budžeta palielinājumu par 50 miljoniem latu, veselības ministres padomnieks Gundars Bērziņš (TP) rosināšot Tautas partiju (TP) atteikties no atbildības par nozari un nodot to premjera Valda Dombrovska pārstāvētajam «Jaunajam laikam» (JL). Ja netiks panākta vienošanās par budžeta grozījumiem, Bērziņš pirmdien, 10. augustā, plkst. 17 TP valdes sēdē piedāvāšot atsaukt ministri Baibu Rozentāli un aicinās ielikt šajā amatā JL pārstāvi, bijušo veselības ministri Ingridu Circeni, kura esot atbildīga par nesapratīgu līdzekļu samazinājumu veselības nozarē. Savukārt Circene vakar telekompānijas LNT diskusijā noliedza, ka būtu iniciējis un atbildīga par budžeta līdzekļu «griezīenu», atgādinot, ka tieši TP pēdējos sešus gadus vada šo nozari. Bērziņš apgalvoja, ka pēdējie budžeta grozījumi esot pieņemti faktiski bez saskaņošanas ar koalīcijas partneriem, šantāžas veidā. Bērziņš mēģināja norobežoties no TP atbildības par budžeta samazinājumu, cenšoties atbildību par to uzvelt Valsts prezidentam Valdim Zatleram, finanšu ministram Eināram Repšem un Dombrovskim, vairākkārt izpelnoties Circenes pārmetumus par melošanu. Kurš no viņiem melo mums — nodokļu maksātājiem?

Latvijā notikusi zemestrīce ar epicentru Kurzemē

Pirmo reizi Latvijas seismoloģijas vēsturē reģistrēta īsta vietējās izcelsmes tektoniskā zemestrīce — tas noticis pagājušajā pirmdienā, kad nodrebējusi Mazirbe, Dundaga un Kolka, raksta «Neatkarīgā». Līdz šim Latvijā manītas vien attālāku zemestrīču atbalsis, piemēram, 2004. gada zemestrīcei Kaļiņingradā. Latvijas Universitātes ģeoloģijas profesors Valdis Sēgliņš skaidro, ka pēc sava rakstura šī zemestrīce bija tektoniska — zemes garozas kustību izraisīta zemestrīce. Netālu no Sīteres bākas novietotā seismiskā stacija neparasto notikumu reģistrējusi 27. jūlijā plkst. 19.48. Tā cilmvietas dziļums — aptuveni 15 kilometru, bet epicentrālais attālums — 41 kilometrs. Zemestrīces magnitūdu aparātūra novērtējusi ar 3,4 ballēm pēc Rihtera skalas. Zemestrīces vietu zinātnieki atzīt par zīmīgu. Salīdzinoši ļoti tuvu, lībes šaurumā, 19. gadsimta vidū zemestrīce jau reiz ir notikusi — 1857. gadā. Toreizējā magnitūda tiek lēsta 4,7 ballu apmērā. Dokumentālie avoti liecina, ka šis satricinājums sajūsts Kurzemes pašos ziemeļos.

Tuvākajās divās nedēļās būs vērojamas «krītošās zvaigznes»

Tuvākajās divās nedēļās naktīs visā pasaulē būs vērojams Perseīda meteorītu lietus jeb «krītošās zvaigznes». Arvien vairāk meteorītu novērots jau jūlijā pēdējās dienās, taču turpmāk tie būs vēl manāmāki, jo Zeme šķērso Sifīta-Tatla komētas asti, kas sastāv no sīkiem ieguļiem putekļiem, kas, nonākot Zemes atmosfērā, sadeg. Visvairāk meteorītu varēs novērot ap 12. augustu, kad Zeme atradīsies komētas astes blīvākajā daļā un tad stundas laikā varēs redzēt dučiem «krītošu zvaigžņu», prognozē astronomi. Laika prognozes rāda, ka meteorītus būs iespējams redzēt arī Latvijā.

Sagatavoja T.Elste

Nauda ir labs kalps, bet slikts kungs.

F.Bekons

Pilnveidota obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība

Lai veiktu precīzu obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaiti un nodrošinātu viņu iekārtošanu izglītības iestādē, turpmāk dati par obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem tiks salīdzināti četras reizes gadā — to paredz Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) sagatavotais Ministru kabineta (MK) noteikumu projekts «Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība», kas 4. augustā apstiprināts MK, informē Izglītības un zinātnes ministrijas Komunikācijas nodaļa.

Šobrīd spēkā esošie normatīvie akti nosaka, ka no izglītības iestādēm saņemta informācija ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem tiek salīdzināta vienu reizi gadā un tas nozīmē, ka konkrēti dati par obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bēr-

niem (vecumā no 7 līdz 18 gadiem) tiek saņemti vienu reizi gadā — uz katru gadu 15. septembrī.

IZM izstrādātā obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība nosaka, ka izglītības iestāžu vadītājiem katru gadu līdz 5. septembrim datu bāzē jāievada informācija par obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem, kuri reģistrēti konkrētajā skolā. Savukārt PMLP reizi ceturksnī jāsniedz informācija IZM padotības iestādei — Izglītības kvalitātes valsts dienestam (IKVD) par visiem bērniem vecumā no septiņiem līdz astoņpadsmit gadiem.

Pēc saņemto datu salīdzināšanas, IKVD četras reizes gadā informē pašvaldības par konkrētajā pašvaldībā deklarētajiem obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem, kuri nav minēti izglītības iestāžu sniegtajā informācijā. Pašvaldība saņemto informāciju pārbauda sadarbībā ar Valsts sociālās

apdrošināšanas aģentūras filiāli, pašvaldības dzimtsarakstu nodaļu un policijas nodaļu, un pēc bērna atrašanās vietas noskaidrošanas nodrošina viņa iekārtošanu izglītības iestādē.

Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtību un vienotas obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites informācijas sistēmas uzturēšanu valsts līmenī nodrošina IZM. Lai to veiktu operatīvi un kvalitatīvi, IZM izstrādājusi jaunu informācijas sistēmu, kas ievērojami atslēgos pašreiz spēkā esošajos noteikumos minēto dažādu institūciju darbības. Tā, piemēram, PMLP no pašvaldībām turpmāk nepieprasīs informāciju par konkrētajā pašvaldībā deklarētajiem obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem, jo informācija tiks iesniegta IKVD, kas veiks obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu datu salīdzināšanu, salīdzinot datus ar visas valsts izglītības iestāžu ievadīto informāciju.

Sakārtos teritorijas attīstības plānošanas sistēmu

Lai sakārtotu teritorijas attīstības plānošanas sistēmu, sasaistot sociālekonomiskās attīstības plānošanas, telpiskās attīstības plānošanas un budžeta plānošanas procesus, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) izstrādājusi grozījumus Reģionālās attīstības likumā, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere.

Likums papildināts ar teritorijas attīstības plānošanas dokumenta skaidro-

jumu, kā arī nosaka nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, to saturu un principus savstarpējās saskaņotības nodrošināšanai.

Lai nodrošinātu pēctecīgu plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību ilgtermiņa attīstības plānošanu, grozījumi likumā paredz papildināt pārejas noteikumus, nosakot, ka līdz teritorijas attīstības plānojuma izstrādi regulējošo normatīvo aktu spēkā stāšanās brīdim ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošana jāveic teritorijas plānošanas likumā noteiktajā kārtībā.

Likuma grozījumi uzdod vietējām

pašvaldībām un plānošanas reģioniem līdz 2013. gada 1. janvārim nodrošināt attīstības plānošanas dokumentu atbilstību reģionālās attīstības likumam.

Reģionālās attīstības likuma mērķis ir veicināt un nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, ievērojot visas valsts teritorijas un atsevišķu tās daļu īpatnības un iespējas, samazināt nelabvēlīgās atšķirības starp tām, kā arī saglabāt un attīstīt katras teritorijas dabai un kultūrvidei raksturīgās iezīmes un attīstības potenciālu.

Grozījumus Reģionālās attīstības likumā atbalstīja Ministru kabinets, tie vēl jāskata un jāpieņem Saeimā.

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Noslēgts projekta līgums ar finansētāju par Rīgas ielas gājēju ietvju un brauktuvju nomaļu rekonstrukciju

Līvānu novada dome noslēgusi līgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru (CFLA) par projekta «Rīgas ielas gājēju ietvju un brauktuvju nomaļu rekonstrukcija posmā no Rūpniecības ielas līdz Zemgales ielai» īstenošanu, «Novadnieku» informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva.

Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» iesniegtā projekta ietvaros plānots rekonstruēt Rīgas ielu posmā no Rūpniecības ielas līdz Zemgales ielai, atjaunot gājēju ietves un velociņus, rekonstruēt nobrauktuves un izbūvēt ielu apmales, rekonstruējot trīs ielu krustojumus, trīs autobusa pieturas un uzstādot nepieciešamo aprikojumu (ceļa zīmes, gājēju drošības barjeras, soliņus un atkritumu urnas), kā arī izbūvējot

divas gājēju pārejas vietās, kur gājēju plūsma ir visintensīvākā — pie Zemgales un Rīgas ielas krustojuma un preti veikalam «Maxima».

Projekta kopējās plānotās izmaksas ir 421 711,15, tajā skaitā 84% ir ERAF līdzfinansējums, 9% valsts budžeta dotācija pašvaldībai un 7% Līvānu novada domes līdzfinansējums. Projektā paredzētos rekonstrukcijas darbus plānots uzsākt 2010. gadā.

Uzsākta projekta «Turku saieta nama būvniecība» īstenošana

Lai turpinātu uzlabot pašvaldības sniegtos pakalpojumus iedzīvotājiem, īstenojot vienu no pašvaldībām noteiktajām funkcijām, t.i., rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, Līvānu novada dome ir uzsākusi projekta «Turku saieta nama būvniecība» īstenošanu.

Projekts tiek īstenots Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas Lauku attīstības pro-

grammas 2007.-2013. g. pasākuma 321 «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» ietvaros. Jau 2009. gada 21. aprīlī noslēgts līgums par projekta īstenošanu un tam nepieciešamā finansējuma piešķiršanu, šobrīd norisinās iepirkuma procedūra par saieta nama būvniecības darbiem — beigusies piedāvājumu iesniegšana, tiek izvērtēti pretendenti. Projekta plānotās kopējās izmaksas ir 764 772,48 Ls, no kurām ELFLA un valsts budžeta dotācijas līdzfinansējums sastāda 105 000,00 Ls. Plānots, ka izsludinātā iepirkuma rezultātā, ņemot vērā šī brīža situāciju valstī un būvniecības nozarē, projekta būvniecības izmaksas būs vismaz uz pusi mazākas.

Projektā galvenās paredzētās darbības ir saieta nama būvniecība, apkārtējās teritorijas labiekārtošanas darbi un ārējās elektro pievades līnijas izbūve. Saieta nams pildīs ne tikai esošās 1889. gadā celtās un šobrīd tikai daļēji ekspluatētās Turku tautas nama funkcijas, bet papildus nodrošinās arī bibliotēkas pakalpojumus. Projektu plānots realizēt līdz 2012. gada aprīlim.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (zīmālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latvijas drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Aizkalnes pamatskolas audzēkņu vecāki balso par skolu kā Preiļu 1. pamatskolas filiāli

Sākums 1. lappusē.

Vakar, 6. augustā, «Novadnieka» žurnālisti bija uzaicināti uz pēc Aizkalnes pamatskolas vecāku un pedagogu iniciatīvas sasaukto tikšanos ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, kur tika apkopoti viedokļi par skolas turpmākas pastāvēšanas iespējām. Tās nav plašas — kļūt par

Pelēcu pamatskolas vai kādas citas novada skolas filiāli vai mācību iestādi slēgt jau ar 1. septembri. Pašreizējā finansiāli ekonomiskajā situācijā abi varianti ir gana sāpīgi gan pedagogiem, gan skolēnu vecākiem, gan pietiekami mulsoši audzēkņiem. Balsojot tika noskaidrots, ka lielākā daļa klātesošo bērnu vecāku nākotni redz, Aizkalnes pamatskolu veidojot kā Preiļu 1. pamatskolas filiāli.

Apbēdināti par informācijas trūkumu

Gaidot ierodamies novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, Aizkalnes pamatskolas direktora pienākumu izpildītāja Inta Dumbrovska «Novadniekam» izklāstīja savu viedokli par notiekošo, kas satraucis gan pedagogu kolektīvu, gan skolēnu vecākus.

«Kā Preiļu novada izglītības iestāde 1. septembrī plānojam uzsākt jau deviņto mācību gadu. Līdzšinējā sadarbība bija ļoti laba, nebijām nostumti malā,» teica I.Dumbrovska. «Mēs apzināmies, ka esam maza skola, ka mūsu uzturēšana izmaksā dārgi. Tāpēc pašvaldībai jautājām, kādas ir pastāvēšanas perspektīvas. Pavasarī 9. klases izlaidumā domes priekšsēdētājs Adamovičs solīja atbalstu. Sākās atvaļinājumu laiks, gaidījām kādas ziņas, cerējām, ka kāds no domes vadības atbrauks, informēs. Tikai 4. augusta rītā, kad novada skolu direktori tika izsaukti uz domi, pēkšņi parādījās versija, ka ar jaunā mācību gada sākumu Aizkalne kļūst par Pelēcu pamatskolas filiāli.

Visvairāk satraukti par šādu iespēju ir bērnu vecāki, kuri neatbalsta šādu variantu. Viņi jūtas apbēdināti, ka līdz šim neviens ar viņiem par to nav runājis. Visi saprot, ka arī Pelēcu pamatskola (tāpat kā vairākas citas novada skolas), kurā gan ir ap 80 audzēkņu, nav spējīga pastāvēt ilgtermiņā. Agrāk vai vēlāk, iespējams, arī viņus gaida līdzīgs liktenis valsts finansiālā stāvokļa pasliktināšanās dēļ.

Kopā ar vecākiem arī mēs, skolotāji, jūtamies pazemoti, ka ar mums neviens nerunā, nejauc mūsu viedokli, bet rīkojas, kā uzskata par pareizu. Būtu tā laikā ir visu mūsu valsts politiku piekopta prakse — turēt sabiedrību neziņā,» secināja skolas direktora pienākumu izpildītāja I.Dumbrovska.

Nesen notikušajā vecāku padomes sēdē pieņemts lēmums neatbalstīt skolas kā Pelēcu pamatskolas filiāles veidošanu. Lēmums strikts — vai nu Preiļu 1. pamatskolas filiāle, vai skolu slēdz vispār, skolotājus atlaiž, bet bērni kopā ar vecākiem jau 1. septembrī sāk jaunu dzīvi.

Gatavi uz visstingrāko taupību

Domājot par iespēju Aizkalnē saglabāt mācību iestādi, tās vadītāja veikusi aprēķinus un iepazīstina ar skaitļiem. Pavasarī deviņto klasi absolvēja astoņi audzēkņi, mācības pirmajā klasē šogad uzsāks pieci bērni. Kopā ar 15 piec un sešgadīgajiem skolā šogad gatavi mācīties 50 audzēkņi, bet mācību procesu nodrošinā 14 skolotāji un septiņi tehniskā personāla darbinieki. Viņa apzinās, ka šādos apstākļos pašvaldībai skolas uzturēšana nav ekonomiski izdevīga.

«Esam gatavi taupīt un jostu savilkt pavisam cieši,» teic I.Dumbrovska. «Līdz šim skola aizņēma divas ēkas. Varam slēgt tā saukto mazo skoliņu un satilpt vienā ēkā. Atsakoties no liekajām

● Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs (attēlā pa kreisi) audzēkņu vecākiem apliecināja, ka atbalsta ideju skolu Aizkalnē saglabāt, pārveidojot to par Preiļu 1. pamatskolas filiāli. Taču uz tāfeles skolas direktora pienākumu izpildītāja Inta Dumbrovska uzrakstīja vēl divus iespējamus lēmuma variantus — atstāt skolu kā patstāvīgu izglītības iestādi vai arī to slēgt. Ar zināmu ironiju kāds no klātesošajiem vecākiem piedāvāja citu iespēju — kļūt par Zviedrijas vai kādas citas bagātas Eiropas valsts skolas filiāli, ja reiz Latvijai milzīgo parādu dēļ draud bankrots.

Foto: A.Šņepsts

štata vienībām un telpu uzturēšanas izdevumiem, mācību gada laikā tā varam ietaupīt aptuveni 5,6 tūkstošus latu. Iespējams samazināt arī elektrības patēriņu un citādi taupīt, bet mums jau par to neviens nav prasījis,» secina iestādes vadītāja, «vienīgi izniegti brīdinājumi par likmju samazināšanu skolotājiem.»

Emocijas noliek malā

Meklējot labāko risinājumu, skolotāji un vecāki tikšanās laikā ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju lika malā emocijas, izteica un uzklauzīja viedokļus, lai meklētu labāko nākotnes variantu. Visi bija vienprātīgi, ka bērni nedrīkst ciest, viņiem jājūtas droši un stabili ne vien 1. septembrī, bet arī visas turpmākās mācību gada dienas.

Aldis Adamovičs, informējot par situāciju novada izglītības iestādēs, uzsvēra, ka finansējums izglītībai jaunajā mācību gadā ir kritiski mazs. Ja līdz šim piešķirtie līdzekļi vienam izglītojamajam bija 133 latu apmērā, tad no 1. septembra sakarā ar finansējuma samazināšanu izglītības nozarei šis skaitlis ir 41 lats uz audzēkni. Atbilstoši formulai «nauda seko skolēnam» Aizkalnē būs tikai četras skolotāju likmes. «Nekas vēl nav nolemts,» sapulcējušos skolotājus un vecākus mierināja pašvaldības vadītājs. «Lai samazinātu administratīvos izdevumus un saglabātu skolu vismaz šajā mācību gadā, uzskatu, ka vienīgais variants ir to atstāt kā filiāli pie Pelēcu vai Preiļu 1. pamatskolas. Nosaukumam šajā gadījumā ir otršķirīga loma. Iespējams arī radikālāks variants — skolu slēgt un bērnus

ar pašvaldības autobusiem katru dienu vest uz Preiļiem.» Domes priekšsēdētājs izteica savu personīgo viedokli, ka vismaz gadu skolai Aizkalnē būtu jādarbojas, lai gan pašvaldībai ekonomiski izdevīgāk būtu skolu slēgt, telpas iekonservēt, bet bērnu nogādāšanu uz skolu Preiļos nodrošināt ar pašvaldības autobusu. Vienlaikus viņš minēja, ka viennozīmīgi kaut ko apgalvot nav iespējams, jo situācija valstī un līdz ar to valdības pieņemtie lēmumi, kas ietekmē arī pašvaldību rīcību, mainās katru nedēļu.

Domes priekšsēdētājam nācās atbildēt uz jautājumiem par to, ko nozīmē jēdziens «filiāle», uz cik ilgu laiku šāds statuss garantē skolas pastāvēšanu, kas notiks ar skolotājiem, kuriem darba vairs nebūs, un tā tālāk. Sanāksmes noslēgumā, izsverot visus par un pret, atklātā vecāku balsojumā tika pieņemts lēmums — Aizkalnes pamatskola no 1. septembra darbojas kā Preiļu 1. pamatskolas filiāle. Par to nobalsoja 17 no klātesošajiem vecākiem. Četri vecāku pārstāvji balsoja par to, ka skolu varētu slēgt un bērni turpinātu mācības citās skolās, bet trīs — Aizkalnes pamatskolai jābūt patstāvīgai izglītības iestādei. Pieņemtais lēmums oficiāla dokumenta veidā tiks iesniegts domē. A.Adamovičs solīja, ka vecāku viedoklis tiks ņemts vērā.

□□□

12. augustā paredzēta Preiļu novada domes ārkārtas sēde, kurā pašvaldības deputāti (viņu vidū ir septiņi izglītības iestāžu vadītāji — red.) izlems Aizkalnes pamatskolas likteni.

L.Kirillova

ZVANI!

Par aktuāliem jautājumiem katru darbdienu uzklauzīsim jūs pa tālr. 65307056.

Haoss nākotnes redzējumā...

Visi — no Valsts prezidenta līdz pašvaldības deputātam — vienā unisonā apgalvo, ka domā un rūpējas tikai par Latviju un tās bāleļiņiem. Muļķības... Katram no augstākā līdz zemākajam tautas nopelnītās naudas tērētājiem interesē tikai savs maks, savas intereses un savu lobiju intereses. Visapkārt vērojama tikai tēlošana, ka viss ir kārtībā, MĒS — tautas kalpi — strādājam un rūpējamies, tikai jūs — tauta — maksājiet kārtīgi palielinātos nodokļus, nesāņemiet naudu aploksnēs un nodarbinieties legāli, palīdziet viens otram un nenokariet degumus. Bet valdībā pašlaik darbs nenotiek. Valdība tikai reaģē uz starptautisko kreditoru spiedienu un tai nav sava skatījuma, kādā veidā Latvijai ilgtermiņā iziet no krīzes. Nav plāna nedz ilgtermiņā, nedz īstermiņā valsts attīstībai. Forši, ka Starptautiskais valūtas fonds un Latvijas valdība aiz slēgtām durvīm labi saprotas, taču neatbildēts paliek jautājums, vai Latvijas valdība un valdošā elite vairs saprotas ar tautu? Kritas politiskie reitingi gan pašvaldībās, gan lielajos varas ešelonos. Var gadīties, ka drīzumā pie varas esošajiem atbalsta laukuma platība nebūs pat tik liela, kur adatu iespraust. Jau dzirdam — *neprasi, nenāc, negrasies, pat neceri* — NAV NAUDAS. Vienīgi atliek cerēt, ka politizācija un centieni no siles pabarot visus savējos neatstās bez palīdzības kādu mirstīgo un ka uzauzētais tauku slānis pašvaldībās, kur vieta ir visiem savējiem, visiem, kuriem iepriekš bijusi vara un silta vietiņa, nepārvērtīs to par mazu kņazisti vai firsisti.

Spilgtākie citāti no avīzēm arī liecina par daudz ko. Piemēram, Repše (LA): «Negaidiet lielus brīnumus, tomēr kaut kāda palīdzības roka tiks sniegta». Šlesers (LA): «Man nav doma atgriezties Saeimā. Pastāv iespēja, ka partija piesaka mani kā premjeru un tā varētu izmainīt manus plānus Rīgā». Ušakovs (LA): «Vienīgā problēma ir tā, ka mums to britu tūristu īpatsvars ir ārkārtīgi liels. Ja mums būtu arī citi tūristi, tad tie briti, kas visu laiku miz apkārt, nebūtu tik redzami». Čepānis (LA): «Tautas partijā nav neviena muļķa, bet neviena godīga arī nav. Šai partijai ir pietiekami finansiālie un intelektuālie resursi, lai nodrošinātu sev vietas un amatus arī nākamajā Saeimā. Domāju, ka Tautas partija ne ar vienu neapvienosies, jo apvienošanās nozīmētu dalīties laupījumā. Tas pats attiecināms uz «Jauno laiku». Vēl taču ir ko zagt, jo vēl nav privatizēti «Latvijas valsts meži» un «Latvenergo». Un šobrīd visi procesi iet tikai uz šo uzņēmumu privatizāciju».

Politikā savā starpā rejas un nevar sadalīt ietekmes sfēras. Lai izliktos par cietējiem un tautas aizstāvjiem Tautas partija grasās aiziet opozīcijā, nosaucot par iemeslu veselības nozares problēmas, bet Repše, būdams tagad pie teikšanas, nesāņemot valdības atbalstu, reorganizē VID, kādreizējo Tautas partija oāzi. Še, tev, Mirt tante!

Var jau visādi izlikties, aizmiglot acis par cūku gripas nāvīgo bīstamību, bet fakts paliek fakts, mūs visus nemākulīgā, liekulīgā un politizētā valdība ir pārdevusi parādu verdzībā. Šobrīd mums tiek malts — strukturālā reforma, optimizācija — viss tik uz labu vien, tomēr nav jābūt ekonomikas guru, lai saprastu, ka, noplicinot izglītības sistēmu, iznīcinot medicīnas pakalpojumu un *apzogot* tautu, valsts tiek pazemota un darīta vāja kā vēl nekad.

T.Elste

Dabas vērotāji prognozē agru rudeni

Dabas zīmju pētnieki — Inta Lanka no Indrāniem un Vilis Bukšs no Viļakas — ir vienprātīgi: rudens šogad būs agrs un pirmās salnas varētu būt gaidāmas jau augusta nogalē, otrdien raksta «Latvijas Avīze». Lanka ievērojusi, ka kokiem pie mājas jau tagad, kas ir neparasti agri, sāk birt lapas. Arī dziedātājputnus vairs reti kad varot dzirdēt. Tāpēc viņa iesaka lauku ļaudīm nekavēties ar izaugušās ražas novākšanu — kas nobriedis, to vajagot vākt, kad vien laika apstākļi ļauj. Otram dabas zīmju pētniekam Bukšam par gaidāmo agro rudeni «signalizējuši» jau maijā steigšus plaukstošie apiņi, kas ar stīgām veidojuši ap balstiem pamatīgus gredzenus. «Ja gredzeni stingri, būs agras salnas,» novērojis dabas zīmju pētnieks. Arī ogām pilnie pilādži vēstot agras salnas, kā arī kopumā slapju rudeni. Vēl gan katram savā Latvijas malā jāvēro laiks Bērtuļos (24. augustā). Kāds todien laiks, tāds tajā pusē lielākoties būs viss rudens, vēstot senču ticējums. Vēl gan vasaras pēdējo cerību varot izglābt Labrencis (10. augustā). «Kur todien jauks laiks, tur augusts arī pārsvarā tāds pats. Ja nē, nu, tad nekā!» piebilst Bukšs. Saskaņā ar viņa novērojumiem augustā gan vismaz Viļakas apkārtnē lietus neatkāpsies, jo melnās skudras joprojām pat sausās vietās savas smilšu pilis jeb mājokļus būvējot iespējami augstu virs zemes, un tas liecinot, ka kukaiņi jau laikus mēģina paglābties no pārlieku liela mitruma. Tomēr vismaz kādas pāris atvasaras nedēļas gan varētu izrādīties siltas un saulainas. To rādījusi Māras diena gan pēc jaunā kalendāra (25. marts), gan pēc vecā (7. aprīlis). Abos zīmīgajos datumos laiks bijis saulains. Pēc tautas ticējumiem, kāds laiks Māras dienā, tāda kopumā būs arī atvasara.

Dabas zīmes rādot, ka sausāks un saulaināks laiks gaidāms augusta nogalē un septembra sākumā, kā arī ap Miķeļiem (29. septembrī). Oktobris varētu būt samērā silts, kaut arī lietais, spriež Bukšs.

Valsts prezidents ir Valters Zatlers, un dzīvojam federālā valstī

Pagājušajā nedēļā Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē norisinājies iestājkāms, kur topošajiem studentiem bija jāapliecina savas zināšanas arī par valsts amatpersonām. Izrādās, tas mūsdienai jaunatnei ir klūpšanas akmens, otrdien raksta «Diena».

Divi jaunieši iestājkāmsēnā Valsts prezidentu Valdi Zatlēru pat nokristījuši par Valteru Zatlēru. Tomēr Valsts prezidenta un premjera nosaukšana nav radījusi lielākas problēmas, daudz cietāks rieksts bijis pašreizējā Saeimas priekšsēdētāja, tieslietu ministra, ģenerālprokurora un izglītības un zinātnes ministra vārda minēšana.

Šogad gan vairs neesot jūtama pagājušā gada tendence, kad jaunieši amatpersonu vārdus jauc, piemēram, toreizējo satiksmes ministru Aināru Šleseru (LPP/LC) saucot par premjeru. Šogad šos jautājumus jaunieši lielākoties neatbildēja vispār, bet asprātīgākie bija izdomājuši savas versijas, kas turklāt nākušas no dažādiem gadsimtiem. Tā Saeimas priekšsēdētājs, piemēram, nosaukts par Kirhenšteinu (valdības vadītājs 1940. gadā).

Juridiskā fakultāte savus studentus joprojām atlasa, izmantojot arī erudīcijas testu. Šā gada testa rezultāti liecina, ka reflektantu zināšanas par sliktām nevar uzskatīt: vairākums no 620 šogad testu kārtojušajiem jauniešiem bija ieguvuši 500-700 punktu no 1000 iespējamajiem, viens topošais students pat atbildējis pareizi uz visiem jautājumiem, stāsta fakultātes prodekāne Annija Kārklīņa. Viegļāk reflektantiem esot klājies ar testā ietvertajiem loģikas jautājumiem, jautājumu par Satvermes pieņemšanu un vēlēšanu tiesībām.

Tomēr bijuši vairāki jautājumi, kur reflektantu zināšanas bijušas samērā sliktas, piemēram, daudziem ir pārliecība, ka Latvija ir federāla valsts, tāpat daudziem nav zināms, kas noticis 1990. gada 4. maijā. Kā atbildes variants atzīmēts, ka šajā dienā par pirmo Latvijas Republikas prezidentu ievēlēja Anatoliju Gorbunovu, tāpat daļai reflektantu šķitis, ka šajā dienā tika parakstīts Molotova-Ribentropa pakts. Tikai retais spējis atzīmēt pareizo atbildes variantu jautājumā, kas ir Valsts kontrole. Lielākā daļa jauniešu bija norādījuši, ka tā ir korupcijas apkarošanas un novēršanas iestāde.

Tests arī ļāvis pārliecināties, ka jauniešiem ir samērā sliktas zināšanas par Eiropas Savienību. Piemēram, jautājumā par prezidējošo valsti daļa kā pareizo atbildi bija atzīmējuši Baltkrieviju.

Latgales jaunieši piedalījās seminārā «Atzolys»

● Jaunieši no Daugavpils, Kārsavas, Ludzas, Rēzeknes, Preiļiem un citām vietām seminārā «Atzolys», kurš notika Preiļu Valsts ģimnāzijā, pārrunāja jautājumus par Latgales kultūrvēsturisko mantojumu, par tās tagadni un nākotni. Aizmugurē skolēniem stāv semināra vadītāja Linda Orole. Foto: A.Šņepsts

Šis nedēļas sākumā Preiļu Valsts ģimnāzijā skanēja latgaļu valoda, un rosījās 20 dzīvespriecīgi jaunieši. Šeit notika Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītais seminārs «Atzolys». Semināra vadītāja, biedrības «Latgales studentu centrs» valdes locekle Linda Orole, kas divos iepriekšējos gados bijusi starp semināra dalībniekiem, «Novadniekam» skaidroja, ka «atzolys» nozīmē «atvases», šis vārds tiek lietots atsevišķos Latgales apvidos. «Sorgojit jaunās atzolys, kad jās izaugs, tad arī vacim kūkim jūs pavieni byus loba atpyuta», — Linda citēja Latgales literāta Kazimira Skrindas vārdus.

Seminārā piedalījās jaunieši no dažādām Latgales vietām, pārsvarā — reģiona augstskolu studenti, bija pārstāvēts arī Preiļu rajons.

Linda Orole stāstīja, ka seminārs «Atzolys» tiek rīkots katru vasaru, sākot no 2004. gada. Šo gadu laikā tajā piedalījušies vairāki simti jauniešu no Latvijas, kā arī no citām valstīm, tostarp arī

populāru latgališu mūzikas grupu dalībnieki, jaunie autori un sabiedriski aktīvi jaunieši. Nereti tieši «Atzolys» laikā guvuši pamudinājumu tālākai radošai darbībai, arī vēlāk saglabājuši interesi par visu latgalisko un saites ar Latgali. Šogad «Atzolys» pirmo reizi organizēja bijušie semināra dalībnieki — jaunie studenti, «Latgales studentu centra» biedri, tādejādi pildot savu uzdevumu — veicināt jauniešu iesaistišanu Latgales novada kultūrvīdē, ekonomiskās un sociālās vides attīstībā, koordinēt ar to saistīto projektu izstrādi un realizēšanu. Biedrība sadarbibā ar citām nevalstiskajām organizācijām, valsts iestādēm un pašvaldībām ir organizējuši mūzikas festivālus «Muzykys Skrytuļs», «Taiseits Latgolā», skolotāju vasaras kursus «Vosorošona», ziemas amatu skolu jauniešiem un latgališu rakstu valodas kursus, izdevusi dzejas antoloģiju un veikusi citas aktivitātes. Ar Sabiedrības integrācijas fonda starpniecību biedrības 2009. gada darbības

programma guvusi atbalstu no ES.

Semināra mērķis ir iepazīstināt jauniešus ar novada vēsturi, kultūru, palīdzēt iemācīties lepnumu par savām saknēm, apzināties piederību Latgalei un veicināt interesi par to.

Šī gada semināra lekciju tēmas bija saistītas ar Latgales kultūrvēsturisko mantojumu, ar literāro mantojumu, latgališu rakstu valodu, prezentāciju veidošanu. Jaunieši noklausījās lekcijas par latgališu valodas ortogrāfiju un latgališu literatūras apguvi, piedalījās diskusijās. Brīvais laiks bija veltīts radošām izpausmēm teātra, mūzikas, mākslas jomā. Ar «Atzolys» simbolisku apgleznoja T-krekus, ciemojās keramikas darbnīcā, piedalījās ekskursijā pa Preiļiem, rīkoja «dziesmu dueli». Vakaros muzicēja vietējās grupas, jauniešiem notika danču un rotaļu vakari. Linda atzina, ka īpaši pateicīgi ģimnāzijas folkloras kopai «Rūtojs», kas spēlēja danču mūziku.

L.Rancāne

Iedzīvotāju iniciatīva vides pievilcīguma radīšanai

Vārkavas novadā nobeigumam tuvojas projektu realizēšana, kam nauda tika iegūta sadarbībā ar Nīderlandes KNHM fondu. Konkursā «Iedzīvotāji veido savu vidi» fonda atbalstu guva 14 projekti. Sešiem no tiem piešķirts finansējums 1000 eiro apmērā, astoņi saņēma pa 500 eiro katrs. Kā informēja projektu koordinatore novadā Maija Praņevska, kopumā konkursam bija iesniegti 19 projekti. Atbalstīto projektu realizēšana jāpabeidz līdz 31. augustam.

Maija Praņevska stāstīja, ka gandrīz jau pabeigta projekta «Pasta kastīšu mājiņa» realizācija. Tapusi glīta nojūmite, zem kuras uzstādītas pastkastītes, ko iedzīvotāji vienprātīgi nopirkuši par savu naudu. Iniciatīvas grupa, ko vadīja Kristīne Plote, čakli darbojās, piesaistot arī citus palīgus. Līdzās mājiņai iekārtota puķu dobe. Rezultātā tapusi vieta, kur zem jumtiņa var piesēst uz soliņa, bet no pastkastītes izņemtos laikrakstus un žurnālus nesamērcēs ne lietus, ne sniegs. Arī pastniekam būs patīkami glītājam nojumīte sadalīt korespondenci adresātiem.

Viens no projektiem bija saistīts ar Kvedervecumu kapu labiekārtošanu. Šo projektu vadīja Karina Krasņakova. Iniciatīvas grupai bija dažādi priekš-

likumi un idejas kapu labiekārtošanai, tomēr beidzot visiem izdevās vienoties, un tagad var atzīt, ka pastrādāts godam. Uzstādīts jauns nožogojums, vārti, savesta kārtībā teritorija, nozāģēti lielie koki. Tie draudzes locekļi, kas paši nespēja piedalīties teritorijas labiekārtošanā, kopējai lietai ziedoja naudu. Tika savākti 112 lati.

Pie jauna žoga iedzīvotāju iniciatīvas rezultātā tikusi arī Strodu kapsēta. Šo projektu vadīja Aiga Vingre. Jau pavasarī organizētas vairākas talkas, lai novāktu veco žogu, izzāģētu zarus un kokus, kas traucēja, nolīdzinātu zemi. Atlicis vien uzstādīt jauno žogu.

Jānis Kokorītis vada projektu par lapenes izgatavošanu un uzstādīšanu. Tā atradīsies pie Vārkavas vidusskolas stādiona, noderēs gan sacensību tiesniešiem, gan arī skolēniem mierīgai atpūtai svaigā gaisā. Lapene top Jāņa Landsmaņa darbnīcā, tai sagatavoti pamati. Pie lapenes paredzēts izveidot zaļo rotu no dekoratīvajiem stādījumiem. Veikta cenu aptauja to iegādei. Lapene tiks apstrādāta ar koksnes aizsardzības līdzekli.

Jaunu estrādi, pateicoties vietējās pensionāru biedrības iniciatīvai un projekta vadītājam Janīnai Ancānei, iegūs Arendoles iedzīvotāji. Estrādes izgatavošana tuvojas nobeigumam. Par projektā piešķirto naudu sagādāti materiāli, izgatavotas konstrukcijas.

Kārļa Andiņa vadībā īstenots projekts Vecvārkavas ciemata pludmales tālākai labiekārtošanai, lai tajā varētu atpūsties ģimenes ar bērniem. Izgatavotas šūpoles un smilšu kaste.

Vanagu centrā uzņēmīgi jaunieši Jāņa Zarāna vadībā labiekārto parku. Top soli un galdi, izrauti vecie celmi, aizvākti atkritumu kalns.

Labiekārtošanu piedzīvo arī Vanagu volejbola laukums. Šo projektu vada Iveta Isajeva. Top jauns tiltiņš pāri grāvim, būs seši jauni soliņi skatītājiem, pārkrāsos vingrošanas iekārtas. Pietiks līdzekļu arī volejbola tīkla un bumbas iegādei.

Par projekta līdzekļiem tiek atsvaidzinātas arī telpas skolās. Tiek remontēta Vanagu pamatskolas pirmsskolas izglītības telpa. Šo projektu sagatavoja Elizabete Lāce. Šajā pamatskolā pērn par projekta līdzekļiem Iveta Onckule organizēja divu izstādē un nodarbibām paredzētu telpu remontu. Šogad projekts tika turpināts, līdzekļi paredzēti elektroinstalācijas sakārtošanai un krāsnīņas ievietošanai.

Stāstot par projektiem, Maija Praņevska ļoti atzinīgi vērtēja gan projektu vadītāju entuziasmu, gan iniciatīvu grupu ieguldīto darbu, gan arī vietējo iedzīvotāju ieinteresētību un atbalstu, palīdzot veidot pievilcīgāku savu vidi.

L.Rancāne

Gadskārtu svinēs ar cepla kurināšanu, jaunu izstādi un tikšanos pie saimes galda

Pirms 45 gadiem, 1964. gada 16. augustā, svinīgi un ar padomju laikam piedienīgām uzrunām Aizkalnē tiks atklāts Jāņa Raiņa muzejs. Kopš tās dienas vai katrs mūsu bijušā rajona un Latgales skolu kādreizējais audzēknis rudenos un pavasaros ir ienācis pa muzeja vārtiem, lai iepazītos ar tautas visu laiku dižāko dzejnieku — Raini, lai smeltos no viņa daiļrades un pavērotu, kāda tad bijusi muzeja darbinieku lolotā dzejnieka «jaunu dienu zeme», ko viņš, dzīvodams Jasmuižā, domājis, ko jutis un pārdzīvojis.

● 1964. gada 16. augusts. Raiņa muzeja atklāšana Jasmuižā. No kreisās: dzejnieki Valdis Lukss, Mirdza Ķempe, toreizējā Raiņa kolhoza priekšsēdētājs Pēteris Gavars, dzejnieks Andris Vējāns, Preiļu rajona kultūras nodaļas darbinieks S. Broks, Aizkalnes ciema padomes priekšsēdētājs Pēteris Šņepsts. (Fotogrāfijas autors nav zināms).

ciestākā sadarbība, kā arī savus atbalstītājus, lai pabūtu kopā, lai atcerētos un vērotu, kā Jasmuižā izskatās pēc 45 gadiem.»

Saglabāt senatnīgo un modernizēties

Lai gan jebkura muzeja būtība ir saglabāt vēsturi, senatnīgo elpu un garu, Jasmuižas vadītāja ir pārliecināta, ka nepieciešamas pārmaiņas, iešana kopsoli ar laikmeta prasībām. «Cerējam uz programmu «Mantojums 2018», kurā bija paredzēti līdzekļi muzeju restaurācijai un remontiem. Pašlaik programma ir iesaldēta finansējuma trūkuma dēļ un mūsu cerības uz atjaunošanas darbiem noliktas visai tālā plauktiņā. Bija plānots tā sauktās baltās mājas kapitālais remonts. Arī bijušais zirgu stallis jāglābj, jo viena siena ir saplaisājusi. Esam to atstājuši ar koka balķišiem, lai gan tas ir tikai mirkļa risinājums.»

Pēdējo gadu laikā cerībā uz Eiropas finansējuma piesaistišanu muzeja darbinieki izstrādājuši vairākus projektus, diemžēl neviens no tiem nav ticis atbalstīts. Projektu vērtētāji un naudas dalītāji acimredzot nelielā muzeja idejas nav uzskatījuši par pietiekami aktuālām, lai gan vēlmes bijušas nopietnas — atjaunot ēkas, veidot jaunas, mūsdienīgas un atraktīvas ekspozīcijas. Piemēram, pašreizējā Jāņa Raiņa ekspozīcija veidota pirms vairāk nekā 25 gadiem, kad bija pavisam savādāks skatījums uz dzejnieka dzīvi un daiļradi, kā arī materiālu pasniegšanu skatītājiem. Visvairāk cerējuši projektu ceļā izveidot nodarbinātības telpas, kur ekskursanti paši varētu aktīvi līdzdarboties, teiksim, izmēģināt audekla aušanu stellēs vai vilnas zeķes salāpīt, kā to savulaik, dzīvodams Jasmuižā, darījis arī topošais dzejnieks. Pārmaiņas vajadzīgas arī keramikas mājā, lai viss būtu droši apmeklētājiem. Būšot jāgaida labāki laiki, lai gan arī iepriekš kultūras

● 1966. gada rudens, dzejas dienas. Tautas vīru koris «Tēvzeme» uzstājas sarīkojumā Jasmuižā. (Foto no Raiņa muzeja krājumiem.)

joma valstī bijusi pameitas lomā, kam no pirāga tikušas tikai dru-pačas. Vienīgi pēdējo divu gadu laikā muzeja darbiniekiem tikušas palielinātas algas, kas daudz maz atbilstušas atalgojumam, ko saņēma pārējie valsts sektorā strādājošie. Solvita prāto, ka būtībā ļoti daudzi nozarē strādājošie savus pienākumus veikuši un joprojām veic tāpēc, ka tas ir sirds darbs, kas pamatojas uz entuziasmu un aizrautību.

Neizpētais Rainis

Solvita Brūvere ar darbu muzejā saistīta kopš 1997. gada, bet Raiņa muzeju Jasmuižā vada kopš 2002. gada. Pagaidām viņa nepieļauj domu, ka krīzes laikā valstij muzeji var izrādīties lieka nasta. «Skatīties uz to, kas notiek visapkārt, ka tiek slēgtas skolas un slimnīcas, grūti prognozēt, kāds liktenis sagaida muzeju. Rainis Latvijai ir vienīgais, tāpēc ļoti ceru, ka mums nevajadzēs likt durvju priekšā piekaram atslēgu. Vismaz kā piemiņas vieta dzejniekam Jasmuižā ir nepieciešama. Skolu jaunatne par mūsu tautas dižgariem zina ļoti maz. Mācību programmās rakstnieku biogrāfijas iekļautas minimāli, no Raiņa darbiem, piemēram, vien «Zelta zirgs» un dzejoļi saistībā ar kādām konkrētām tēmām. Bet Raiņa atstātais mantojums ir tik milzīgs un līdz galam neizpētais, ka pētniekiem pietiks darba gadu desmitiem un simtiem.»

Ekskursantiem, kuri ierodas no attālākām vietām un zemēm, Jasmuižā tiek stāstīts par Raiņa lomu tautas vēsturē un par Jasmuižas nozīmi dzejnieka biogrāfijā. «Patiesību sakot, tieši šeit viņš arī kļuva par dzejnieku, pārķēpjot šaubas un bailes par savu talantu,» uzsver Solvita.

Vēsture — foto un videomirķļos

Muzeja jubilejas svinību dalībniekiem būs iespēja piedalīties arī grāmatas «Jasmuiža. Rainis» atvēršanas mirķļi. Par unikālā izdevuma tapšanu stāstīs tā autore Solvita Brūvere un Gaida Jablovskā. Grāmata tapusi šoziem, veidojot muzeja hroniku, apkopojot notikumus. Muzeja vadītāja atzīst, ka tā ir pirmā un pagaidām vienīgā grāmata par muzeja vēsturi, kas būs kā prezentācijas materiāls, taču to varēs iegādāties arī

● Krīzes laikā jādzied viss sliktais, bēda jāliek zem akmeņa un jāuzsauce tosts Raiņa muzeja nākamajiem 45 gadiem — tā, aicinot uz Jasmuižas muzeja jubilejas svinībām, teic tā vadītāja Solvita Brūvere (attēlā pa labi), kasiere Albina Romanovska (sēž) un ekspozīcijas uzraugs Anita Jonāne. Foto: A. Šņepsts

apmeklētāji.

Būs ieskats arī izstādē «Jasmuiža laiku lokos» un muzeja vēstures foto un videomirķļi. Gandrīz piecu gadu desmitu laikā paveiktais, apkopotais, izpētais, pasākumi un notikumi bijuši tik daudzveidīgi un aizraujoši, ka vienā izstādes telpā tos grūti izvietot. Pirmos divus gadus pēc atklāšanas 1964. gadā muzejs darbojās kā sabiedriskais muzejs, bet 1966. gadā to pievienoja Raiņa muzejam kā filiāli. Izstādē redzama pirmā viesu grāmata, kur savus ierakstus atstājuši daudzi ievērojami kultūras un tā laika sabiedriskie darbinieki, piemēram, Valdis Lukss, Mirdza Ķempe, Andris Vējāns, kultūras ministrs Fricis Grauds. Īpaša vieta ierādīta arī nelielam māla podiņam, kurš atrasts šovasar, remontējot muzeja ēkas lieveni.

Lielākā vērtība — Latgales keramika

Kopš dzejnieka jaunības dienām muzejā saglabājušas tikai nedaudzas oriģinālās lietas, lielākais vairums drošākas saglabāšanas nolūkos atrodas Rīgā. Tāpēc par lielāko muzejisko vērtību var uzskatīt Latgales keramikas kolekciju — vairāk nekā 2000 eksponātu, no kuriem apskatei izlikti tikai ap divi simti. Ik pēc pāris gadiem ekspozīcija tiek nomainīta, tāpēc redzēt visu pilnībā praktiski nav iespējams.

«Keramika ir tā mūsu bagātība, kas joprojām vairojas, patei-

coties sadarbībai ar šodienas keramiķiem. Vismaz reizi sezonā Jasmuižā tiek kurināts ceplis. Tā kā mums nav sava podnieka, kas darbotos uz vietas, tas ir svētku ceplis, kad sabrauc podnieki no visas Latgales un atved savus darbus. Protams, ka tādās reizēs darbi tiek dāvināti arī muzejam, papildinot krāsaino kolekciju,» stāsta Solvita.

Visciešākie kontakti muzejam ir ar studiju «Rēzeknes podnieku apvienība», kuru vada Andris Ušpelis, ar «Pūdnīku skūli», kas pārstāv tā saukto melno keramiku. Par tradīciju pēdējos gados kļuvis tas, ka podnieki uz cepla kurināšanu Andreja Paulāna darbnīcā pulcējas iepriekšējā nedēļā pirms 15. augusta. Šādas cepla kurināšanas reizes piesaista interventus, kuri vēlas redzēt māla trauku piedzimšanu ugunī un tos arī iegādāties pēc kaulēšanās ar podniekiem. Tāpat kā senāk...

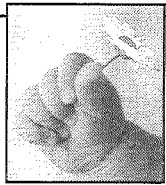
Jubilejas ceplim, kura iekuršana plānota šodien, 7. augustā, ap pusdienlaiku, soliņūši atvest savus darbus keramiķi Vladislavs un Edvīns Vinceviči, Andris, Antons un Viktors Ušpeļi, Pēteris Gailums, Olga un Valdis Pauliņi, Jolanda un Valdis Dundeniēki, Uģis Puzulis un Raivo Andersons. Rekonstruētajā ceplī tā būs jau divdesmitā reize, kad nākamajā dienā, uguns liesmu svētīti, saules gaismā tiek celti visās krāsās zai-gojoši trauki.

L. Kirillova

Pārmaiņu skartie

Sakarā ar valsts finansējuma samazinājumu pārmaiņas skārušas arī Jasmuižā. Vadītāja stāsta, ka pašlaik sācies reorganizācijas process. Vēl isti neesot skaidrs, bet nojaušams, ka tiek veidota jauna memoriālo muzeju apvienība, kurā tiks apvienotas visu pašreizējo muzeju filiāles, tajā skaitā Blaumaņa, Akurātera, Barona, arī visi četri Raiņa muzeji, Vācieša, Upiša muzeji. Gan algu fonds, gan kopējais finansējums kopš gada sākuma samazināts visiem muzejiem. Jasmuižas darbiniekiem algas sarukušas par vidēji 30 līdz 35 procentiem. Gandrīz uz pusi sarucis arī darbinieku skaits. Pašlaik štatu sarakstā ir tikai 4,3 slodzes — muzeja vadītājai, diviem uzraugiem, kasierim (sezonas laikā) un 0,3 slodzes ekskursiju vadīšanai. Pagājušajā gadā Jasmuižā bija astoņas slodzes. Muzeja darbiniecēm klāt nākuši vairāki pienākumi, ko agrāk veica strādnieki teritorijas sakopšanā.

«Krīze noteikti nav iemesls, lai mēs neatzīmētu muzeja jubileju,» teic Solvita. «Tas nekas, ka mums šogad pusapaļa jubileja, toties keramikas ceplis svin savu desmitgadi. Ne skaļi un pompozi, bet mierīgi un sirsnīgi plānojam šos svētkus nosvinēt. Uzskatu, ka jebkura muzeja lielākā vērtība ir tā darbinieki. Tāpēc uz svētkiem esam aicinājuši visus bijušos darbiniekus, kas gadu gaitā ir uztrējuši kārtībā šo vietu. Protams, esam aicinājuši arī keramiķus, ar kuriem mums izveidojusies vis-

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: «Ir piedzimis bērniņš!»

27. jūlijā māmiņa **Marina Černova** dāvāja dzīvību meitiņai, savam pirmajam lolojumam. Kopā ar tēti **Aivi** ilgi un rūpīgi meklēts meitai vārds. Meitiņa pēc horoskopa zīmes ir Lauva, tāpēc vārdam jābūt stipram un skaistam, un tādā, kas īsti viņai pieder, teica māmiņa. Viņa pārliecināta, ka vārds ietekmē raksturu, tādēļ izvēle bijusi rūpīga. Mazulīte nosaukta par **Kati**. Marina sevi uzskata gan par valmierieti, jo šajā pilsētā strādā, gan arī par rēzeknieti, jo šī pilsēta saistīta ar bērniņu un vecākiem. Viņa strādā Uzņēmumu reģistrā, bet tētis **Aivis** — policijā. Par mazmeitiņas piedzimšanu priecājas arī vecmāmiņa **Agnese**. Bērniņu iecerēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

*Šalkšu kā vējš tajā birtalā,
Skanēšu putnu dziesmās.
Atmiņas mirdzēs kā pavediens
Dziestošā vakara liesmā.*

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2009. gada jūlijā reģistrēti mirušie

PREIĻU novadā

Lukerija Denisova (dzimusi 1915. gadā)
Olga Giluče (1931.)
Emilija Gribonika (1926.)
Andris Jalinskis (1964.)
Jānis Kokins (1931.)
Voldemārs Livmanis (1943.)
Taťjana Malaškina (1907.)
Marija Pastare (1931.)
Zena Poplavska (1948.)
Jānis Skrivļa (1932.)
Fevrusa Volkova (1938.)
Leonīds Zeļenkovs (1950.)

Jānis Vanags (1940.)
Gunta Skrūzmane (1970.)
Emilija Eglīte (1926.)
Emilija Jeduša (1928.)
Elvira Kuzmina (1938.)
Jānis Usāns (1935.)
Jānis Viļums (1953.)
Ivans Stolerovs (1952.)
Franciska Bārbale (1931.)
Jānis Rutkovskis (1947.)
Feodora Paškova (1932.)
Valentīna Samohalova (1931.)

LĪVĀNU novadā

Vilmantīna Ušacka (1938.)
Vitalijs Utnāns (1943.)
Marija Anifonova (1930.)

AGLONAS novadā

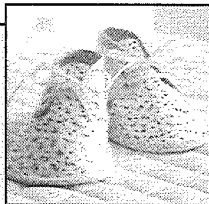
Pēteris Plonišs (1951.)

VĀRKAVAS novadā

Jānis Vilcāns (1932.)

*Kad šodien tavās rokās dusu,
Es, māmiņ, gribēju jau ļoti
Tev miļus vārdus pateikt klusi
Par katru glāstu, ko man dosi.*

*Bet vārdus nemāku vēl sacīt,
Lai tos man iemāci, vēl gaidi.
Un tamdēļ teikšu tev ar acīm,
Ar savām rociņām un smaidi.*

Jūlijā reģistrētie jaundzimušie

PREIĻU novadā: Jūlija, Kristians, Veronika, Mareks, Poļina, Arturs, Rūta Beatrise, Agnija, Rasa, Enija, Elvita, Laima; **LĪVĀNU novadā:** Maksims, Megija, Mariana, Aleksandrs, Vanesa, Margarita, Valērija, Māris, Deniss; **AGLONAS novadā:** Elina; **VĀRKAVAS novadā:** Evelīna Viktorija, Oliveris, Guntars, Oļegs, Armins Jānis.

Sabiedrības novecošana — aizvien straujāka

Amerikāņu zinātnieki paziņojuši, ka sabiedrības novecošana uzņēmusi straujākus tempus mūsu planētas vēsturē un, turpinoties šādai tendencei, 2040. gadā jau 1,3 miljardi Zemes iedzīvotāju jeb 14 procenti no kopējā iedzīvotāju daudzuma būs vecāki par 65 gadiem. Šāda situācija paaugstinās pensijām un veselības aprūpei nepieciešamās izmaksas, ievērojami palielinot valsts tēriņus, kas savukārt var palēnināt ekonomikas augšupeju gan bagātākajās, gan nabadzīgākajās valstīs.

«Gaidāms, ka 2040. gadā pirmo reizi planētas vēsturē uz tās dzīvos vairāk cilvēku, kas vecāki par 65 gadiem, nekā to, kuri jaunāki par pieciem gadiem.» Reuters citē ASV iedzīvotāju skaita biroja sastādītajā dokumentā sacīto. Pārskatā konstatēts, ka daudzās valstīs visstraujāk palielinās par 80 gadiem vecāku cilvēku skaits. Tiek prognozēts, ka līdz 2040. gadam šo visvecāko cilvēku skaits palielināsies par 233 procentiem, un tas palielinās

slodzi uz viņu bērniem un mazbērniem. Ja valstis un biznesa struktūras pareizi plānos, novecojošā iedzīvotāju daļa var radīt iespējas ekonomiskajai izaugsmei. Taču ziņojumā citēts arī Eiropas Komisijas 2006. gada ziņojums, kurā konstatēts, ka izmaksas pensijām, veselības aizsardzībai un ilglaicīgai aprūpei ievērojami palielinās valstu izdevumus un samazinās iekšzemes kopprodukta pieauguma tempus. «Ja netiks mainīta politika, Eiropas Savienības potenciālais ekonomiskās izaugsmes temps līdz 2030. gadam varētu palēnināties par 50 procentiem,» uzskata pētījuma autori.

ASV Nacionālā novecošanas institūta (NIA), kas bija pasūtījis ziņojumu, pārstāvis Ričards Sazmens uzsvēris, ka līdzīgas tendences novērojamas ne tikai pasaules bagātākajās valstīs. «Novecošana skar ikvienu pasaules valsti. Kaut gan pastāv svarīgas atšķirības starp attīstītām un jaunattīstības valstīm, globāla novecošana maina planētas sociālo un ekonomisko rak-

sturu un izvirza grūtus uzdevumus,» viņš sacīja. Ziņojumā prognozēts, ka līdz 2040. gadam pašreizējās jaunattīstības valstīs dzīvos vairāk nekā viens miljards par 65 gadiem vecāku cilvēku, jeb 76 procenti no viņu kopskaita pasaulē. Jau pašlaik aptuveni 62 procenti no tiem mūsu planētas iedzīvotājiem, kuru vecums pārsniedz 65 gadus, dzīvo tā dēvētajās trešās pasaules valstīs — Āfrikā, Āzijā, Latīņamerikā, Karību jūras baseinā un Okeānijā.

Jāpiebilst, ka pašlaik vislielākais vecu (vairāk par 65 gadiem) cilvēku īpatsvars ir Japānā, — 22 procenti valsts iedzīvotāju jeb 27,5 miljoni cilvēku. Skaitliski visvairāk veco ļaužu dzīvo Ķīnā (106 miljoni cilvēku), Indijā (59,6 miljoni) un ASV (38,7 miljoni). Reuters arī atgādina, ka pašlaik dzimstošajiem bērniem Japānā un Singapūrā vidējais dzīves ilgums tiek lēsts 82 gadi, Francijā — 80,9 gadi, Zviedrijā, Itālijā, Austrālijā un Kanādā — mazliet vairāk par 80 gadiem.

No preses materiāliem

VĀRDS UN TĀ SKAIDROJUMS

10. augusts

BRENCIS. Nemiers viņu grauž, ja nav mantas pieauguma! Maz interesējas par garīgo. Negrib piekāpties, taču dzīve ar Brenci labprāt izspēlē negaidītu joku. Sievietes noteic Brenča dzīves stilu.

Latvijā reģistrēts 1 Brencis.

INUTA. Zina, ka dzīvē viss ir atkarīgs no niansēm. Alkst izmeklētas sabiedrības.

Latvijā reģistrētas 76 Inutas.

AUDRIS. Reibst no savu iedomu pārpilnības. Ikdienā labi prot uzminēt partnera vajības un spēlēt uz tām.

Latvijā reģistrēti 34 Audri.

11. augusts

OLGA. Zibensātrumā nokārto visu — savu, draugu un pat nelabvēļu situāciju. Nezina adatas dūrienus, jo pati ar toredora paņēmieniem ieģrūž lokano asmeni pretinieka skautā. Svelmains raksturs. Nežēlīgā aizrautībā gādā par draugu labklājību, ir bohēmiete un nekad nenolaiž rokas īstenības priekšā. Kulturali iznesīga un izdalās puļa vidū. Tāpēc viņai daudz skaugu. Un tomēr Olga bieži viļas mīlas partneros.

Latvijā reģistrētas 22 367 Olgas.

ZITA. Talantīga, laimīga, jo pat vistraģiskākie likteņa cirtieni viņu saudzē. Teorētiski gudra un intelektuāli uzlādēta. Zina, ka dzīvē viss jāpanāk ar neatlaidīgu darbu.

Latvijā reģistrētas 1082 Zitas.

LIEGA. Enerģijas, veiklības un praktiskuma apvienojums. Māk kontaktēties ar visdažādāko temperamentu partneriem. Nekad neko nenožēlo un alkst pēc romantiskām noskaņām. Domas noteiktība un asums ļauj pārvarēt šķēršļus.

Latvijā reģistrētas 72 Liegas.

ZIGITA. Ir visai piesardzīga. Zina, ka drošības izjūta var būt mānīga, tāpēc nav pārgalvīga un mulžīgi neriskē.

Latvijā reģistrētas 26 Zigitas.

12. augusts

VIZMA. Pirmā tips. Nav nekādu nejausību, viņa stingri izplāno dzīves olimpiādes. Nenīcina naudu un ar fenomenālu elastību māk no nekā izveidot patīkamus sīzeta metus. Kvēla godkāre palīdz Vizmas kāpienā uz augšu. Prot rosīgi visu nokārtot sev par labu. Splīnība gan reizēm atbaida draugus. Nestrīdieties ar Vizmu — pats dabūsi pretī!

Otrais tips. Šai Vizmai ir fanātiska godprātība, un viņa paļaujas uz savu likteni.

Latvijā reģistrētas 1067 Vizmas.

KLĀRA. Dzīves raibajā paklājā jūtas droši un ērti. Labprāt izmanto teatrālu uzspēli. Mazliet kaitina Klāras paštaisnums. Taču enerģija viņai plūst pāri malām.

Latvijā reģistrētas 360 Klāras.

13. augusts

ELVĪRA. Pirmā tips. Vismazākā skrumba dvēselē viņai tvīkst un mīl, un sāp, un asiņo. Elvira pakļaujas noskaņām. Reizēm viņai dvēsele ir tumša un grūtsirdīga, citreiz saulaina un gaismas pilna.

Otrais tips. Izdarīga, precīza, vienmēr ko krājoša un gādājoša.

Latvijā reģistrētas 2155 Elvīras.

VELGA. Bērnišķīga un neaizsniedzama. Gaismas un ēnu pārpilna ir viņas dzīve. Ja arī Velga kādreiz iekaist, ilgi netur ļaunu prātu. Mīl sabiedrību, kas atzīst mājas rituālu. Viņai nav sveši arī paguruma un vajības brīži. Taču Velgas ārējā forma ir perfekta.

Latvijā reģistrētas 1339 Velgas.

14. augusts

ZELMA. Pirmā tips. Asa dabā un nepiekāpīga, tāpēc vistuvākajiem rada sāpes. Augstprātība aizsedz acis būtiskajam. Zelma zina, ka manta ir jātur tikpat kā zirgs pie valga, palaidīsi valīgāk, — aizskries. Prāts nomāc jūtas un pārsteidz ar ledainu strupumu.

Otrais tips (ap 9%). Šī Zelma sirdsskaidrību izvirzījusi pirmajā vietā.

Latvijā reģistrētas 964 Zeltas.

ZEMGUS. Kaut reizi viņš būtu redzams ar melnu kaklasaiti pie smokinga! Un, ja intriganti neliktu kāju priekšā, viņš varētu izvirzīties «spicē».

Latvijā reģistrēti 12 Zemgus.

VIRMA. Slēpj savus pārdzīvojumus un emocijas. Nepazemojas, gaidot priekšniecības liekulīgu žēlastību un viltus sapratni.

Latvijā reģistrētas 15 Virmas.

15. augusts

ZENTA. Nesalaužams stiprums un miers veido Zentas raksturu. Ir objektīva parādību vērtētāja. Pacieš vislielākos pārbaudījumus. Necenšas pagriezt laikratu uz priekšu. Ar gudru diplomātiju var panākt ļoti daudz. Godaprāts, sirsnība, čaklums, viesmīlība, dzīvotprieks ir Zentas uzticamie pavadoņi.

Latvijā reģistrētas 2675 Zentas.

DZELDE. Nav saprāta — nu ne naga melnuma, taču tieši tāpēc virieši viņu iekāro. Dzelde necenšas samezgot problēmas un ļauj notikumiem ritēt savu gaitu.

Latvijā reģistrētas 3 Dzeldes.

ZELDA. Dzīvē viņai veicas ar jaunradi saistīti darījumi. Jaunu projektu prezentācijas. Ir viegli aizvainojama, tāpēc konflikti neizbēgami. Zelta vienmēr ir tenku un intrīgu lokā. Taču viņa par to tikai pasmejas un produktīvi rikojas.

Latvijā reģistrētas 22 Zeltas.

16. augusts

ASTRA. Nievēro grūtības un ikdienas sūrumu, jo visur rikojas ar viltību un prātu. Apzinās savu vērtību. Mīl valdīt un skaldīt. Necieš konkurenci un ir elastīga nevēlamu tipu izstumšanā no redzesloka. Māk plānot savu dzīvi un nepenšas psiholoģiski sevi sarežģīt. Konformiste.

Latvijā reģistrētas 1084 Astras.

ASTRĪDA. Ēteriski noskaņota būtne. Nekad nepaver durvis uz dvēseles noslēpumainākajiem labirintiem, šķelmīgi zobgalīga bez ļaunuma pieskaņas. Fanātiski cenšas noskaidrot parādību cēloņus un sekas. Uz viņu var paļauties. Tīcas pēc harmonijas un skaistuma. Zina arī dramatiskus brīžus, prot tos pārvarēt. Astrīda rada drošības sajūtu savā partneri.

Latvijā reģistrētas 2104 Astrīdas.

*Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.
Izmantota G. Treimaņa grāmata «Vārdi un to noslēpumi»*

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, NEKROLOGS

BARKAVAS ARODVIDUSSKOLA

Dzimumu iela 1, Barkavas pagasts, Madonas rajons, LV-4834, tālr.: 64807215,
e-pasts: barkarod@madona.lv,
2009./2010. māc. g. turpina uzņemt:

Ar pamatizglītību specialitātēs:

- ◆ Apdares darbu tehniķis (uzņem arī jauniešus ar dzirdes traucējumiem).
- ◆ Viesmīlības pakalpojumu speciālists (papildus piedāvājam iegūt komercdarbības un maiznieka — konditora sertifikātus).

Ar 8 klašu izglītību (15 g. v.) specialitātē:

- ◆ Apmetējs.

Skolā ir iespēja apgūt militāro mācību. Skolai ir dienesta viesnīca.
PAPILDUS izglītojamie saņem ESF mērķstipendiju
(1. kursā līdz Ls 20, sākot ar 2. kursu, līdz Ls 50)!!
Dokumentu pieņemšana katru darbdienu no plkst. 9.00 līdz 17.00.

Studē Daugavpils Universitātē!

- jaunas studiju programmas
- > 600 budžeta vietas
- studiju maksas, sākot no Ls 620

www.du.lv

Pārdod visa veida metāla jumta segumus, sākot no 2 Ls/m², un noteksistēmas.
Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

Miniekskavatora noma (tranšeju rakšana).
Kompaktiekrāvēja noma (iekraušana, planēšana, demontāža).
Tālr. 28614000.

Izīrē un piedāvā celtna pakalpojumus.
Novāc kokus un zarus.
Ļoti izdevīgas cenas.
Tālr. 29419522, www.sperosk.lv.

SIA «Kantinieku bekons»
PĀRDOD SIVĒNUS.
Tālr. 64640629.

RIMUŠAS DARBĪGĀS ROKAS

5. augusta vakarā klusi mūžības ceļus uzsācis **ANTONS RANCĀNS** (19.08.1933. - 05.08.2009). Latgale zaudējusi kvēlu patriotu, kurš savu uzticību dzimtajai zemei, tās garīgajām vērtībām, kultūrai, valodai apliecinājis ne ar skaļām runām un saukļiem, bet ar darbu, ar darbu, ko viņš spītīgi darīja arī tad, kad nebija ne materiālā, ne morālā atbalsta.

Žurnālists pēc izglītības un aicinājuma, strādādams Ludzā, Kārsavā, Preiļos, viņš sakrājis ļoti bagātu ziņāšanu pūru par Latgali un cilvēkiem, vēstures notikumiem, kultūras izpausmēm un objektiem. Viņa apcirksnis liels daudzums Latgales ciemos noklausītu teikumu un nostāstu par vietām un notikumiem. Viņš vispilnīgāk izpētījis un aprakstījis Ludzas pagājušā gadu simta traģēdiju, kad pilsētu nopostīja ugunsgrēks.

Atmodas sākumā ar entuziasmu uzsācis latgaliskā laikraksta «Zemturs» izdošanu, viņš turpināja to darīt, kaut arī vairs nebija nekādu līdzekļu un atbalsta: pats pa santīmam vāca naudu katra nākamā numura nodrukāšanai.

Un cik gan priecīgs Antons bija, kad pirms gadiem trim viņa «Zemturs» pēc Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrības un V.E. biskapa Jāņa Buļa ierosmes kļuva par bāzi Rēzeknes — Aglonas diecēzes izdevumam «Gaismas Taka», kur Antons bija gan žurnālists, gan maketētājs, gan redaktors.

Paskarbā izskata lielā auguma vīrs bija ar bērnu dvēseli, savas emocijas pauda dzejā, ko viņš parakstīja kā Oņte Leičujōns.

Mūsu vidū vairs nebūs viena mierīga, ļoti darbīga un talantīga latgalieša. Rimušas viņa darbīgās rokas, kas vienlīdz skaisti prata ar lāpstu, cirvi strādāt vai ar spalvu, zīmēt, sēklu zemē mest, ar datoru plašo pasauli atvērt...

Lai Dieva miers viņa dvēselei! Lai Latgales vēji ik ritu pie viņa kapa koku lapotnē iešalko dzimtas Rogovkas, zilzaļās Ludzas, septiņu pakalni Rēzeknes, visas Zilo ezeru zemes meldīpus!

Laikrakstu «Rēzeknes Vēstis», «Ludzas Zeme», «Novadnieks», «Ezerzeme» kolēģi

Izvadīšana no Preiļu Romas katoļu baznīcas
11. augustā pulksten 11.00 uz Preiļu jaunajiem kapiem.

Narvesen Baltija, SIA

Narvesen ir vadošais preses, ātro uzskodu un servisa tirdzniecības tīkls, kas Latvijā darbojas divpadsmito gadu un nodrošina darbu vairāk nekā 800 darbiniekiem.

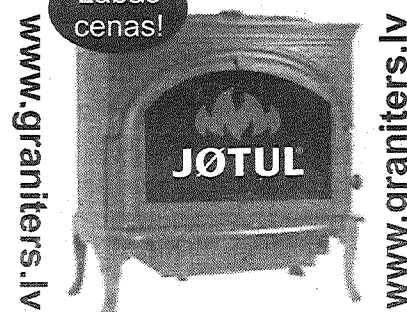
Jums ir iespēja kļūt par SIA «Narvesen» veiksmīgu sadarbības partneri — franšīzes ņēmēju! Franšīze ir mūsu biznesa koncepcija, caur daudzu mazo uzņēmēju veiksmi mēs ticam savā uzņēmuma pozitīvai attīstībai nākotnē.

Tirdzniecības vieta atrodas: Rēzeknē, Latgales ielā 20A, Preiļos, Brīvības ielā 4.

SIA Narvesen Baltija gaida Jūsu pieteikuma vēstules Aiviekstes ielā 5, Rīgā, LV-1005.
Tel. 67074211 – personāls, 64625573 reģionālais vadītājs.

Graniters

Krāsniņas Kurtuves Kamīni

"Jutul" dīleris Rēzeknē
SIA "Graniters"
Adrese: Kr.Barona 3
Tel. 29476694

**PĒRK lauksaimniecībai
izmantojamu zemi no 50 ha.**
Tālr. 20216567 (pirm. – piekt.
no plkst. 11.00 – 14.00).

SIA «ASTA2008»
visu laiku iepērk piena teļus
par labākajām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26253977.

SIA «SENLEJAS» iepērk
jaunlopus, liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 65033720.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219,
64871804.

SIA «Baltik - Calves»
uzpērk piena teļus.
Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.
Tālr. 26344173.

Pārdod sazāģētu malku ar piegādi
Preiļos un Preiļu rajonā.
Tālr. 22079169.

DZIĻURBUMI.

Tālr. 26526049.

STIGA RM

Pērk īpašumus ar mežu.
Tālr. 28660202.

Jēkabpils uzņēmums SIA «TORA PLUS» pārdos un mainīs pret mazgātu un nemazgātu aitas vilnu mākslas audumus, trikotāžu un dziju. 11. augustā Mežāncāni 8.00; Rudzāti 8.30; Priekuli 9.00; Preiļi 10.00; Riebiņi 11.00; Stabulnieki 11.30; Galēni 12.00; Smelteri 12.30; Anspoki 13.00; Sutri 13.30. 12. augustā Rožupe 8.00; Vanagi 8.30; Upmala 9.00; Pilišķi 9.30; Anspoki 10.00; Aizkalne 10.30; Peleči 11.00; Arendole 11.30; Sveci 12.00; Rimicāni 12.30.

Aku (artēzisko) urbšana,
ģeoloģiskā izpēte.
Dokumentu noformēšana.
Tālr. 29142220, 29228008.

Pārdod

graudu kombainu «Niva» ar smalcinātāju labā stāvoklī. Cena pēc vienošanās, var uz nokasītu. Tālr. 29588000;
3,2 t ūdens mucu. Tālr. 26403693;
kombaina «Jeņisej» 5 metru hедера šnek. Tālr. 26403693.

Pērk

nedēļu vecu bullīti. Tālr. 26720031.

Dažādi

Tetovēšana, korigēšana, tetovējuma dizaina izstrāde. Tālr. 22824757.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (7. — 13. augusts)

Ne pārāk steidzīgs, drīzāk mierīgs laiks nedēļas nogalē, jo 7. un 8. augustā — ziedu dienas, bet svētdien, 9. augustā, sākas lapu dienas, kas ilgs līdz trešdienai, 12. augustam.
Pirmdien un otrdien, 10. un 11. augustā, sēj spinātus, dilles. Vēl pēdējo reizi varētu iestādīt iepriekš iz-

audzētus ziedkāpostu, kolrābju, lapu kāpostu dēstus rudens ražai. Var spēt izaugt arī salātu ātraudzīgās šķirnes. Eļļas rutki, ja tos bieži sēs, nomāks nezāles un, septembra beigās vai oktobra sākumā noplauti, apvītīnāti un iestrādāti augsnē, kalpos kā zaļmēlsojums nākamajiem kultūr-

augiem. Nevajag tikai pēc eļļas rutkiem audzēt kāpostus vai citus krustziežus.
Gatavojoties augļu dārza jaunajai ražai, kārtīgi jāizfira pagrabi. Izmazgā, izbalsina ar svaigi dzēstiem kaļķiem vai iztvaicē ar sēru, ievērojot visus piesardzības pasākumus. Iespē-

jams, ka pietiek izkvēpināt ar kadīķu zariem. Senākos laikos kvēpināšanai lietoja sausas, izžāvētas vērmes, vībotnes, pat rūtas. Tīrai un dezinficētai jābūt arī augļu vācamajai tarai.
Augļu dienās, 12. un 13. augustā, ja vien ir ienākušās, sāk vākt kazenes, arī aronijas jāuzmana, citādi put-

ni var pamanīties ātrāk novākt mūsu ražu. Vasaras āboli sāk krist, bet tie visi, arī mazie, tārpainie un iepuvušie, ir jāsalasa, nevajadzīgos norokot bedrē, lai nebojājas un neizplata slimību ierosinātājus.
Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2009»